

PREZENTAREA DEZBATERILOR CONFERINȚEI, ORGANIZATE ÎN FORMAT MASĂ ROTUNDĂ

Pentru a asigura prezentarea unor puncte de vedere cât mai cuprinzătoare, pe diferite niveluri de exprimare, conferința a propus, ca mod de organizare, o componentă academică, axată pe susținerea și publicarea de articole științifice, și o componentă bazată pe dezbateri, axată pe o perspectivă practică. Ambele componente ale conferinței au fost organizate pe trei secțiuni: *Informații și securitate, Teorie și artă militară, Managementul resurselor pentru apărare.*

Dezbaterile, desfășurate în format masă rotundă, au abordat patru subiecte de mare actualitate pentru Armata română, în special, și pentru societatea civilă, în general, beneficiind de cunoștințele unor experți recunoscuți la nivel internațional: *Consolidarea rezilienței sistemului național de apărare, la nivel strategic; STRATCOM – fake news și război informațional; Relația economie-strategie militară. Industria națională de apărare și armata; Managementul resurselor pentru apărare și sistemul de mobilizare a forțelor în secolul XXI. Trupe teritoriale versus forțe profesioniste.*

CONSOLIDAREA REZILIENȚEI SISTEMULUI NAȚIONAL DE APĂRARE, LA NIVEL STRATEGIC

În cadrul dezbaterii cu tema *Consolidarea rezilienței sistemului național de apărare, la nivel strategic*, domnul Iulian Chifu a abordat subiectul *Reziliența strategică – de la stabilitate și prevenție la acțiune proactivă și adaptabilitate dinamică*, iar doamna Antonia Colibășanu, expert senior în cadrul Geopolitical Futures, a prezentat tema *Reziliența alianțelor din zona de est a Europei*. De asemenea, Excelența Sa, domnul Sorin Ducaru, directorul Centrului Satelitar al UE, a abordat subiectul *Impactul noilor tehnologii asupra rezilienței: potențiale vulnerabilități și efectele conexe*, iar domnul colonel Dan Colesniuc, expert militar în domeniul securității în cadrul Ministerului Apărării Naționale, a expus subiectul *Interoperabilitatea educațională la nivel strategic*. Tema propusă de domnul Iulian Fota, director al Institutului Diplomatic Român, a fost *Clarificarea conceptului de reziliență la nivel național*. Domnul Alexandru Grumaz, președintele Centrului de analiză și strategii de securitate, a prezentat tema *Războiul hibrid și întărirea rezilienței flancului estic al NATO*, iar domnul colonel Daniel Ghiba a avut ca subiect *Adaptarea continuă la transformările mediului de securitate – cheia consolidării rezilienței sistemului național de apărare*. Directorul New Strategic Center, domnul general-maior (r.) Leonardo Dinu, a abordat tema *Reziliența strategică în contextul amenințărilor emergente la adresa securității naționale*.

Dezbaterea a fost moderată de domnul general-maior Iulian Berdilă, iar invitatul special al acestei teme a fost domnul Mircea Geoană, adjunctul Secretarului general al NATO.

STRATCOM – FAKE NEWS ȘI RĂZBOI INFORMAȚIONAL

Dezbaterea având ca subiect *STRATCOM – fake news și război informațional* a avut două paliere – *Comunicare strategică în actualul context de securitate și Fake news: influențe și manifestări în spațiul informațional aliat și regional*. Primul palier i-a avut, printre protagoniști, pe domnul Andrei Țărnea, director de comunicare în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, și domnul colonel Valentin Vasile, locțiitorul șefului Direcției Informare și Relații Publice din Ministerul Apărării Naționale. Din partea Universității Naționale de Apărare „Carol I”, au prezentat doamna conf.univ. dr. Ruxandra Buluc, domnul prof.univ.dr. Mihail Anton și domnul lect.univ.dr. Ciprian Pripoae-Șerbănescu. Cel de-al doilea palier a beneficiat de prezentările doamnei Alina Bârgăoanu, decanul Facultății de comunicare din cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative (SNSPA), doamnei Oana Popescu-Zamfir, director Global Focus, doamnei Iulia Anghel, lect. univ. la Facultatea de Științe ale Comunicării, Universitatea Ecologică București, domnului locotenent-colonel Constantin Bălan, din Direcția Informare și Relații Publice/Ministerul Apărării Naționale, și domnului colonel prof.univ.dr. Adrian Lesenciuc, de la Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov.

Dezbaterea a fost moderată de domnul general de brigadă Constantin Spînu, iar invitați speciali au fost domnii Dirk Dubois, directorul ESDC – European Security and Defence College, și colonelul Peeter Tali, director adjunct al NATO Stratcom COE.

RELAȚIA ECONOMIE-STRATEGIE MILITARĂ. INDUSTRIA NAȚIONALĂ DE APĂRARE ȘI ARMATA

Dezbaterile celei de-a treia mese rotunde, moderată de domnul general-maior Corneliu Postu, au avut ca punct de plecare relația dintre economie și strategia militară, cu accent pe industria națională de apărare. Doamna Simona Moagăr-Poladian, directorul Institutului de economie mondială al Academiei Române, a fost invitatul special al mesei rotunde, Domnia Sa susținând o prezentare despre *Dezvoltarea economică a României în contextul actual, european și global*. La dezbateri a participat doamna Secretar de stat Simona Cojocaru, alături de directorii unor importante societăți din industria de apărare, inclusiv directorii ROMARM și PATROMIL, domnii Gabriel Tuțu, respectiv Viorel Manole. Domnul Viorel Manole a avut ca subiect *Avantajele unui parteneriat real între industria națională de apărare și instituțiile FSNA*, iar domnul Niculae Iancu, președintele I2DS2 (Soluții integrate de apărare și securitate), a susținut prelegerea *Către o comunitate națională a cercetării și industriei de apărare*. Prezentarea domnului contraamiral de flotilă Ion-Cristian Lișman, locțiitorul șefului Statului Major al Forțelor Navale, a abordat *Provocările Forțelor Navale în contextul economic și geopolitic actual*, iar cea a directorului general AEROSTAR Bacău, domnul Grigore Filip, a vizat *Evoluția tehnologiilor cerute de Armata Română – factor determinant în dezvoltarea AEROSTAR. Studiu de caz*. Tema domnului comisar-șef Lucian Ivan, din partea Direcției Generale Management Operațional/Ministerul Afacerilor Interne, a fost *Reziliența la nivelul industriei naționale de apărare*, iar subiectul abordat de domnul

colonel Tiberius Tomoioagă, loțiitor științific la Agenția de Cercetare pentru Tehnică și Tehnologii Militare, s-a axat pe *Implicațiile PESCO/EDF/EDIDP asupra capacităților de apărare*. Prezentarea domnului general (r.) Gheorghe Savu, director al Damen Naval România, a fost *Reziliența industriei navale în perioada unei crize globale*.

SISTEMUL DE MOBILIZARE A FORȚELOR ÎN SECOLUL XXI. TRUPE TERITORIALE VERSUS FORȚE PROFESIONISTE

Un subiect insuficient dezbătut până în prezent a fost *Sistemul de mobilizare a forțelor în secolul XXI. Trupe teritoriale versus forțe profesioniste*. Pe lângă actualii șefi ai categoriilor de forțe, foști și actuali șefi de direcții din Statul Major al Apărării au oferit diferite puncte de vedere referitoare la provocările privind sistemul de mobilizare a forțelor în secolul XXI. Invitatul special, în acest caz, a fost Secretarul de stat și șef al Departamentului pentru relația cu Parlamentul și calitatea vieții personalului, domnul Marius Bălu, care a inițiat dezbaterile menționate din perspectivă juridică. Moderator pentru acest subiect a fost domnul general-maior Gheorghiuță Vlad.

Încadrul acestei mese rotunde, domnul profesor Ion Giurcă (Universitatea „Hyperion”, București) a prezentat o perspectivă istorică asupra subiectului – *Trupe teritoriale versus forțe profesioniste în prima jumătate a secolului XXI*, iar domnul Marian Zulean, de la Universitatea București, a abordat *Relațiile civil-militare în România contemporană*. Tema domnului colonel Adrian Vasiliu, loțiitorul șefului Direcției personal și mobilizare din Statul Major al Apărării, a vizat *Apărarea teritorială – provocare sau necesitate*, iar subiectul propus de domnul general (r.) Ștefan Dănilă, vicepreședinte al I2DS2 și fost șef al Statului Major al Apărării, a fost o *Analiză a sistemului de mobilizare a forțelor în secolul XXI. Trupe teritoriale versus forțe profesioniste*. Domnul general-maior (r.) Florian Răpan a supus atenției audienței tema: *Management strategic sau planificare strategică în domeniul apărării?* Șeful Statului Major al Forțelor Aeriene, domnul general-maior Viorel Pană, a prezentat *O analiză SWOT: forțe profesioniste versus trupe teritoriale*, iar șeful Statului Major al Forțelor Navale, domnul contraamiral Mihai Panait, a abordat *Suficiența viziunii modernizării Forțelor Navale Române pentru îndeplinirea fără limitări a misiunilor încredințate în cadru național și aliat*. Din partea Academiei Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” de la Sibiu, domnul colonel (r.) Toma Pleșanu a prezentat *Interoperabilitatea generațională a resursei umane din Ministerul Apărării Naționale*, iar președintele Asociației ofițerilor în rezervă din România, domnul general-locotenent (r.) Virgil Bălăceanu, a abordat *Caracterul complementar al Forțelor Teritoriale în apărarea națională*.

PRINCIPALELE MESAJE PROMOVATE ÎN CADRUL DEZBATERILOR SUNT URMĂTOARELE:

- trebuie clarificată definiția *rezilienței*, pentru a putea opera toți cu același concept;
- în Strategia de apărare a României pentru perioada 2020-2024, se pune foarte mult accent pe reziliență – este un element de modernitate, un element anticipativ, pe care documentul strategic fundamental al României îl reflectă într-o manieră corectă și ambițioasă. Ea, de fapt, pune bazele, în România, pentru o bună guvernare strategică;

- România poate și trebuie să aibă un rol important în șlefuirea conversației despre reziliență la nivelul Alianței și la nivel internațional;
- competiția cea mai importantă pe care o avem de dus este cea pentru idei, pentru filozofia care guvernează modul nostru de organizare ca societate;
- construirea rezilienței societăților occidentale și a infrastructurii de apărare în estul Europei trebuie să fie o prioritate pentru noi, ca națiune individuală, ca regiune și pentru parteneriatul nostru transatlantic;
- la nivelul Uniunii Europene, s-a conștientizat faptul că organizația are capacitatea de a veni cu o abordare unitară, care să vizeze toate aceste componente ce definesc reziliența la nivel societal;
- reziliența de tip 1.0 presupune prevenție și stabilitate, reziliența de tip 2.0 se referă la acțiune proactivă și avertizare timpurie, reziliența de tip 3.0 se referă la adaptabilitate dinamică;
- reziliența statului nu este același lucru cu reziliența țării;
- filonul religios este tema „soft” de influență, care poate fi preluată la nivel politic și poate fi folosită în operațiunile de influență a potențialelor amenințări de securitate în Europa;
- STRATCOM este văzut, la nivelul Alianței, mai degrabă drept un proces în continuă derulare decât o capabilitate. Acest proces trebuie să promoveze o mai bună înțelegere a funcției comunicării, dincolo de abordările tradiționale din mass-media;
- scopul final al NATO STRATCOM ține de îndeplinirea obiectivelor finale ale politicilor NATO, iar în acest context, un deziderat de prim rang îl constituie protejarea și promovarea mesajelor-cheie ale Alianței;
- rețelele de socializare nu au interesul de a oferi informații corecte, ci de a-și maximiza profitul;
- nivelul nostru de atenție este constant, în schimb, sursele de informații cresc exponențial;
- sursele dezinformării sunt structurale, nu sunt conjuncturale și au legătură cu viteza, cu complexitatea fenomenului, cu explozia platformelor sociale și bombardamentul informațional;
- *infodemia* se corelează cu demersuri din partea unor actori statali sau nonstatali ostili;
- *infodemia* nu se reduce la războiul informațional, nu există un semn de egalitate între cele două fenomene. *Infodemia* este legată și de anumite tendințe psihologice ale omului de a amplifica, de a povesti, de a transmite mai departe;
- noul tip de soldat: *influencer*-ul, capabil să utilizeze comunicarea cu scopul de a obține efecte asupra celor nepregătiți să răspundă adecvat;
- răspunsul reactiv – ceea ce produce, de regulă, comunicarea strategică – este insuficient odată ce noile căi de influențare se diversifică și beneficiază de posibilitățile încă nebănuite ale noilor tehnologii;
- acțiunea de tip *fake news* produce efecte asupra infrastructurii informaționale a organizației militare și a structurii statale, decredibilizând instituțiile și scăzând nivelul de încredere în acestea;
- un nivel ridicat al culturii de securitate, obținut prin democratizarea confruntării hibride, permite transformarea tuturor, militari sau simpli cetățeni ai statului, în agenți ai schimbării pozitive.